

Landsbygds- och
infrastrukturdepartementet
li.remissvar@regeringskansliet.se
Kopia till
li.smf@regeringskansliet.se

Yttrande över slutbetänkandet Anpassning av svensk rätt till EU:s avskogningsförordning (SOU 2025:17)

Ert dnr LI2025/00674

Inledning

Kammarrätten konstaterar inledningsvis att avskogningsförordningen är ett komplext regelverk och att flera förutsättningar för hur regelverket ska anpassas till svensk reglering ännu inte är fullt ut klarlagda av utredningen. Detta gör det svårt att bedöma förslagets konsekvenser i alla dess delar.

Behörig myndighet

Av förslaget till 5 § kompletteringslagen följer att den behöriga myndigheten genom rådgivning, information och på annat sätt ska underlätta för den enskilde att fullgöra sina skyldigheter enligt lagen, de föreskrifter och beslut som har meddelats med stöd av lagen, de EU-bestämmelser som lagen kompletterar och de beslut som har meddelats med stöd av EU-bestämmelserna. Förslaget går utöver vad som framgår av artikel 15 i avskogningsförordningen. Förslaget innebär därtill att den behöriga myndigheten ska vara rådgivande på ett sätt som går utöver svenska myndigheters allmänna serviceskyldighet enligt 6 § förvaltningslagen (2017:900). Av kompletteringslagen framgår vidare att den behöriga myndigheten ska utöva kontroll, meddela förelägganden och förbud som får förenas med viten, upprätta åtalsanmälningar och besluta om sanktionsavgifter enligt samma regelverk (se 4, 8–9, 13–18 och 21 §§). I utredningen saknas resonemang kring hur dessa båda funktioner av

förhållandevis omfattande rådgivning och samtidig tillsyn bedöms kunna förenas på ett ändamålsenligt sätt.

Sekretess

Utredningen har kommit fram till att det i dagsläget saknas behov av att införa en bestämmelse om överföring av sekretess när Tullverket lämnar över sekretessbelagda uppgifter till Skogsstyrelsen med stöd av 1 kap. 4 § tullagen (2016:253). Sedan uppgifterna har överlämnats från Tullverket till Skogsstyrelsen kommer uppgifterna att omfattas av ett svagare sekretesskydd. Enligt utredningen kommer de uppgifter som Tullverket lämnar över till Skogsstyrelsen endast i mycket begränsad omfattning att avse enskildas personliga förhållanden. Enligt kammarrätten finns det emellertid anledning att i det fortsatta lagstiftningsarbetet överväga om bestämmelser om överföring av sekretesskydd för sådana uppgifter som lämnas från Tullverket till Skogsstyrelsen behöver införas trots att utredningen uppskattar att det kommer att aktualiseras i begränsad omfattning.

Utredningen föreslår att sekretess ska gälla för uppgift som kan avslöja identiteten på en fysisk eller juridisk person som lämnar väl underbyggda synpunkter. Enligt kammarrätten finns det ett behov av sekretesskydd även för uppgift som kan avslöja identiteten på en fysisk eller juridisk person som lämnar sådana synpunkter som den behöriga myndigheten inte bedömer som väl underbyggda. Skyddet riskerar annars att bli urholkat om det är beroende av den behöriga myndighetens bedömning.

Klagorätt

Utredningen föreslår att den fysiska eller juridiska person som lämnat synpunkter till den behöriga myndigheten ska tillerkännas viss klagorätt. Om den behöriga myndigheten beslutar att synpunkterna inte är väl underbyggda ska beslutet anses angå den som lämnat synpunkterna. Frågan om synpunkterna är väl underbyggda eller inte kan därmed komma att bli föremål för en domstolsprövning. Kammarrätten noterar att det här är en ordning som på ett tydligt sätt skiljer sig från hur klagorätten typiskt sett ser ut i svensk rätt.

I samband med att en fysisk eller juridisk person väljer att överklaga den behöriga myndighetens beslut om att synpunkterna inte är väl underbyggda,

kommer dennes identitet att offentliggöras. Kammarrätten noterar att utredningen inte fört något resonemang kring förhållandet mellan klagorätten och skyddet för identiteten för den som lämnat synpunkter till den behöriga myndigheten.

Sanktionsavgifter

Enligt 19 § kompletteringslagen får endast regeringen meddela föreskrifter om sanktionsavgifter, det finns således inte någon vidaredelegering till den behöriga myndigheten att meddela sådana föreskrifter. Vid en jämförelse med vissa andra lagar kan kammarrätten konstatera att frågan har hanterats på olika sätt. Utredningen har inte berört frågan om den behöriga myndigheten ska ges delegation att meddela aktuella föreskrifter.

Vidare konstateras att kompletteringslagen inte innehåller några bestämmelser om när en sanktionsavgift ska betalas (jfr 19 kap. 17 § spellagen [2018:1138] och 59 § konsumentkreditlagen [2010:1846]). I betänkandet föreslås inte heller några bestämmelser om att den behöriga myndigheten ska ansöka hos förvaltningsrätt om att sanktionsavgiften ska tas ut (jfr 8 kap. 7 § arbetsmiljölagen [1977:1160] och 7 kap. 19 § lag [2017:630] om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism).

Behörig domstol och anslag

Av det nuvarande förslaget följer att den behöriga myndighetens beslut enligt kompletteringslagen ska prövas av allmän förvaltningsdomstol. Utredningen nämner att det i delbetänkande till 2024 års skogspolitiska utredning bland annat föreslås att beslut enligt skogsvårdslagen (1979:429) ska överklagas till mark- och miljödomstol i stället för, som i dag, till förvaltningsdomstol. Sveriges skyldigheter enligt avskogningsförordningen uppfylls delvis genom bestämmelser i skogsvårdslagen. Kompletteringslagens syfte är att ytterligare anpassa svensk rätt till avskogningsförordningen. För en enhetlig rättstillämpning är det angeläget att regelverket kring avskogningsförordningen hanteras av samma domstolsslag.

Om utredningens förslag om att den behöriga myndighetens beslut enligt avskogningsförordningen och kompletteringslagen prövas av allmän förvaltningsdomstol införs, vill kammarrätten framföra följande. Utredningen anger att regelverket är komplext och att det alltså föreligger

oklarheter. Utifrån nuvarande förslag kan kammarrätten ändå konstatera att införandet av avskogningsförordningen och kompletteringslagen innebär helt nya verksamhetsområden och arbetsuppgifter för den behöriga myndigheten. Regelverket omfattar flera nya typer av beslut. Trots detta anges i utredningen att den förväntade måltillströmningen ska hanteras inom domstolarnas befintliga anslag. Det är oklart vad denna bedömning grundar sig i, eftersom någon närmare förklaring inte ges. Frågan om domstolarnas anslag behöver utredas närmare.

Yttrandet har beslutats av kammarrättsrådet Tomas Kjellgren och kammarrättsrådet Anders Poulsen. Dokumentet har ingen underskrift. Kammarrättsfiskalen Jasmina Sandman har föredragit ärendet.